

Teimpléad Éigeantach 1 : Ráiteas um Chumhdach Leanaí agus Teimpléad Measúnaithe Riosca

Ráiteas um Chumhdach Leanaí

Is coláiste iar-bhunscoile é Coláiste Cois Life a sholáthraíonn oideachas iar-bhunscoile do dhaltai ó Bhliain a haon go Bliain na hArdeistiméireachta.

De réir cheanglais an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015, Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017, an Aguisín a ghabhann le Tús Áite do Leanaí (2019), na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) agus Treoir Tusla maidir leis na Ráitis um Chumhdach Leanaí a ullmhú, chomhaontaigh Bord Bainistíochta [cuir isteach ainm na scoile] an Ráiteas um Chumhdach Leanaí atá leagtha amach sa doiciméad seo.

- 1 Tá an Bord Bainistíochta tar éis Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna (athbhreithnithe 2023) na Roinne a ghlacadh agus déanfaidh sé iad a chur i bhfeidhm go hiomlán, gan athrú gan leasú mar chuid den Ráiteas foriomlán um Chumhdach Leanaí
- 2 Is é **Breandán Mac Fhloinn** _____ an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA)
- 3 Is é **Ciarán Ó Conghaile** _____ an Leas-Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA)
- 4 Is é/i **Breandán Mac Fhloinn** _____ an Duine Ábhartha
(Duine ábhartha is ea an duine ar féidir leis/léi eolas a sholáthar maidir leis an mbealach ar forbraíodh an ráiteas um chumhdach leanaí agus a bheidh ábalta an ráiteas a sholáthar má iarrtar é. I suíomh scoile, is é an duine ábhartha an DIA.)
- 5 Aithníonn an Bord Bainistíochta go mbaineann cúinsí cosanta agus leasa leanaí trí gach gné de shaol na scoile agus go gcaithfead iad a léiriú i mbeartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí uile na scoile. Comhlíonfaidh an scoil, ina cuid beartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí, na prionsabail a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Déanfaidh an scoil an méid a leanas:
  - aithneoidh sí go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach, beag beann ar gach breithniú eile;
  - comhlíonfaidh sí go hiomlán a hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus comhlíonfaidh sí reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí;
  - comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha maidir le cosaint leanaí agus cúrsaí leasa;

- cleachtais shábháilte a ghlacadh chun an fhéidearthacht go dtarlódh díobháil nó timpistí do leanaí a íoslaghdú agus chun oibrithe a chosaint ar an ngá le rioscaí neamhriachtanacha a ghlacadh a d'fhéadfadh iad féin a fhágáil ar oscailt do chúiseamh mí-úsáide nó faillí;
- cleachtas oscailteachta a fhorbairt le tuismitheoirí agus rannpháirtíocht tuismitheoirí in oideachas a gcuid leanaí a spreagadh; agus
- meas iomlán a bheith acu ar cheanglais rúndachta agus iad ag déileáil le cúrsaí maidir le cosaint leanaí.

Comhlíonfaidh an scoil na prionsabail thuas freisin maidir le haon scoláire fásta atá faoi leochail speisialta.

6. Tá na nósanna imeachta/bearta seo a leanas i bhfeidhm:

- Maidir le haon bhall foirne atá faoi réir aon imscrúdaithe (cibé mar a thuairiscítear sin) maidir le haon ghníomh, neamhghníomh nó imthoisc i ndáil le leanbh atá ag freastal ar an scoil, comhlíonann an scoil na nósanna imeachta ábhartha atá leagtha amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanai do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 agus comhlíonann an scoil na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe ábhartha d'fhoireann scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin ROS.
- Maidir le roghnú nó earcú foirne agus a n-oiriúnacht chun oibriú le leanaí, comhlíonann an scoil ceanglais reachtúla grinnfhiosrúcháin Achtanna an Bhiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanai agus Daoine Soghonta) 2012 go 2016 agus comhlíonann an scoil an treoir níos leithne maidir le dualgas cúraim a leagtar amach i gciocláin ghrinnfhiosrúcháin agus earcaíochta Garda a d'fhoilsigh ROS agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin ROS.
- Maidir le faisnéis, agus, nuair is gá, treoir agus oiliúint, a sholáthar don fhoireann i ndáil le tarlú díobhála a shainaithe (mar a shainmhínítear in Acht 2015) tá an méid a leanas déanta ag an scoil-
  - Chuir sí cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanai na scoile ar fáil do gach ball foirne
  - Cinntíonn sí go gcuirtear cóip de Ráiteas um Chumhdach Leanai na scoile ar fáil do gach ball foirne nua
  - Spreagann sí baill foirne chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
  - Spreagann sí baill an Bhoird Bainistíochta chun leas a bhaint as oiliúint ábhartha
  - Coinníonn an Bord Bainistíochta taifid ar gach oiliúint ar bhaill foirne agus ar bhaill den Bhord
- Maidir le Tusla i ndáil le hábhair inní um chosaint leanai a thuairisciú, ceanglaítear ar gach duine den phearsanra scoile na nósanna imeachta atá leagtha amach sna Nósanna Imeachta um Chosaint Leanai do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017 a chomhlíonadh, lena n-áirítear i gcás múinteoirí cláraithe, iad siúd atá sainordaithe chun tuairisciú faoin Acht um Thús Áite do Leanai 2015.
- Sa scoil seo tá teagmhálaí ainmnithe ceaptha ag an mBord mar an “duine ábhartha” (mar a shainmhínítear san Acht um Thús Áite Leanai 2015) mar an gcéad phointe teagmhála maidir le ráiteas cosanta leanai na scoile.
- Is daoine sainordaithe iad na múinteoirí cláraithe ar fad atá fostaithe ag an scoil faoin Acht um Thús Áite do Leanai 2015.
- De réir an Achta um Thús Áite do Leanai 2015 agus san Aguisín a ghabhann le Tús Áite do Leanai (2019), rinne an Bord measúnú ar aon fhéidearthacht díobhála do leanbh agus é nó í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Tá measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainithníodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh sa Ráiteas um Chumhdach Leanai.

- Is féidir teacht ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile, ar shuíomh gréasáin ROS nó cuirfear ar fáil iad arna iarraidh sin ag an scoil.

Nóta: Níl an méid thuas beartaithe mar liosta uileghabhálach. Áireoidh na Boird Bainistíochta Aonair freisin sa chuid seo cibé nósanna imeachta/bearta eile atá ábhartha don scoil atá i gceist.

7. Foilsíodh an ráiteas seo ar shuíomh gréasáin na scoile agus cuireadh ar fáil é do gach ball de phearsanra na scoile, do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dó) agus don phátrún. Tá sé inrochtana go héasca ag tuismitheoirí agus caomhnóirí ach é a iarraidh. Cuirfear cóip den Ráiteas seo ar fáil do Tusla agus don Roinn má iarrtar sin.
8. Déanfar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an ráiteas seo.

Ghlac an Bord Bainistíochta an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an **24 Samhain, 2025**.

Rinne an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chumhdach Leanaí ar an **24 Samhain, 2025**.

Síniú:
Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta.

Dáta 24/11/25.

Síniú:
An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Measúnú Riosca um Chumhdach Leanaí

Measúnú Scríofa ar Riosca maidir le Coláiste Cois Life

De réir alt 11 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus de réir cheanglas Chaibidil 8 de na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017*, seo a leanas an Measúnú Riosca Scríofa i gColáiste Cois Life.

1. Liosta de ghníomhaíochtaí na scoile

Teacht agus imeacht na ndaltaí gach lá

Am sos agus lóin na scoláirí

Múineadh sa seomra ranga

Múineadh duine-le-duine

Comhairliú duine-le-duine

Cianfoghlaím

Gníomhaíochtaí Spóirt – na seomraí gléasta

Turasanna

Turais scoile a bhfuil cuairt thar oíche ag gabháil leo

Turais scoile a bhfuil taisteal thar lear ag gabháil leo

Úsáid ionad leithris/malartaithe/cithfholctha i scoileanna

Lá Bliantúil an Spóirt

Ócáidí tiomsaithe airgid a mbíonn daltaí gafa leo

Úsáid áiseanna lasmuigh de láthair na scoile do ghníomhaíochtaí scoile

Cúram leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, dlúthchúram áit is gá

Cúram aon scoláirí aosta soghonta, dlúthchúram áit is gá

Iompraíocht dhúshlánach i measc daltaí a bhainistiú, úsáid chuí srianta áit is gá

Dáileadh Garchabhrach

Soláthar curaclaim i leith OSPS, OCG, Bí Sábháilte

Bulaíocht a chosc agus caitheamh leis an mbulaíocht i measc na ndaltaí

Oiliúint na foirne scoile maidir le cúrsaí cosanta leanaí

Úsáid foirne lasmuigh den scoil chun an curaclaim a fhorlíonadh

Úsáid foirne lasmuigh chun tacú le spóirt agus gníomhaíochtaí seach-churaclaim eile

Cúram daltaí a bhfuil soghontachtaí/riachtanais shainiúla acu de nós

Daltaí de bhunadh mionlach eitneach/imircigh

Baill den Lucht Siúil

Leanaí atá leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinscneach

Daltaí a mheastar a bheith leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinscneach

Daltaí a bhaineann le creidimh reiligiúnacha mionlaigh

Leanaí i gcúram

Leanaí ar an gCóras Fógartha um Chosaint Leanaí

Earcú foirne scoile ar a n-áirítear -

Múinteoirí/CRSanna

Feighlí/Rúnaí/Glantóirí
Cóitseálaithe Spóirt
Teagascóirí Seachtracha /Aoi-Chainteoirí
Oibrithe deonacha /Tuismitheoirí i mbun gníomhaíochtaí scoile
Cuartheoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil le linn uaireanta scoil
Cuartheoirí/conraitheoirí láthair sa scoil tar éis gníomhaíochtaí scoile
Rannpháirtíocht ag daltaí i searmanais reiligiúnacha /teagasc reiligiúnach atá seachtrach ón scoil
Úsáid na Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide ag na daltaí ar scoil
Cur i bhfeidhm pionós faoi Chód Iompraíochta na scoile coinneáil istigh daltaí, coigistiú fón etc san áireamh
Mic léinn atá rannpháirteach in taithí oibre sa scoil
Mic léinn as an scoil atá rannpháirteach in taithí oibre in áiteanna eile
Ábhar múinteora atá ag déanamh socraíochtaí oiliúna sa scoil
Úsáid físeán/fótagrafaíochta/meán eile chun ócáidí scoile a thaifead
Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile tar éis uaireanta scoile
Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile le linn an lae scoile
Club oibre baile/staidéar tráthnóna
Turas bliain 5 chun na Ghaeltachta
Oifig CRS
Postanna faoi leith ag Bliain 4
Cuartheoirí ar suíomh na scoile.
Scrúduithe Stáit / Béaltrialacha /Scrúduithe Praiticiúla
Oíche Cheiliúrtha m.sh Oíche Oscalite/ Oíche bliain 4/6 ócáidí speisialta.
Daltaí ar Taithí Oibre.
Cruinnithe ag am lón (Coistí eagsúla s.rl.)
Cócaireacht ag am lón
Seomraí Stórála Saotharlanna 1 - 5
Club Bricfeasta
Club sóisialta – am sosa/am lón

2. Shainaithin an scoil an riosca díobhála a leanas maidir lena gníomhaíochtaí -

An riosca díobhála gan bheith sonraithe ag an bhfoireann scoile
An riosca díobhála gan bheith tuairiscithe i gceart agus go pras ag an bhfoireann scoile
An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile díobháil do leanbh sa scoil
An riosca go ndéanfadh leanbh eile díobháil do leanbh sa scoil
An riosca go ndéanfadh oibrí deonach nó cuairteoir díobháil do leanbh sa scoil
An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile, ball d'fhoireann eagraíochta eile nó duine eile díobháil do leanbh agus an leanbh ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí lasmuigh den scoil e.g. turas scoile, ceachtanna snámha
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhulaíocht ar an leanbh
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar cníochas

An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí ar scoil nach bhfuil leordhóthanach
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí agus iad ag freastal ar ghníomhaíochtaí lasmuigh den scoil
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chaidreamh/cumarsáidí míchuí idir an leanbh agus leanbh eile nó aosach
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar linbh bheith ag rochtain ar nó ag úsáid ríomhairí, meán sóisialta, fóin agus fearais eile agus iad ar scoil
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh a bhfuil RSO orthu agus a bhfuil soghontachtaí ar leith orthu
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh agus dlúthchúram á fháil ag an leanbh
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chód iompraíochta nach bhfuil leordhóthanach
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh le linn do mhúineadh duine-le-duine, comhairliú, cóitseáil bheith ar siúl
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag déanamh cumarsáide le daltaí go míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile
An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag rochtain ar nó ag scaipeadh ábhair míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile

3. Tá na nósanna imeachta a leanas i bhfeidhm ag an scoil chun dul aghaidh a thabhairt na rioscaí díobhála a shainithnítear sa mheasúnacht seo –

Tá cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile

Tá cóip de *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus lar-bhunscoileanna 2017* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile

Éilítear ar Fhoireann na Scoile cloí leis na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus lar-bhunscoileanna 2017* agus éilítear ar gach duine den fhoireann cláraithe teagaisc cloí leis an *Acht um Thús Áite do Leanaí 2015*

Cuireann an scoil Clár Bí Sábháilte i bhfeidhm go hiomlán

Cuireann an scoil an curaclam OSPA i bhfeidhm go hiomlán

Cuireann an scoil Clár Folláine na Sraithe Sóisearaí i bhfeidhm go hiomlán

Tá Beartas Frithbhulaíochta ag an scoil a chloíonn go hiomlán le riachtanais *Nósanna Imeachta Frithbhulaíochta do Bhunscoileanna agus lar-bhunscoileanna* na Roinne

Tá beartas maoirseachta ar an gclós nó ar an áit súgartha ag an scoil chun a chinntiú go mbíonn maoirseacht chuí ar leanaí le linn tionóil, imeacht na ndaltaí agus sosanna agus i leith achar sainiúil ar nós leithreas, seomraí malartaithe etc.

Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith éirí ón scoil

Tá beartas Sláinte agus Sábháilteachta ag an scoil

Cloíonn an scoil le ceanglais reachtaíochta ghrinnfhiosrúchán an Gharda Síochána agus na gcioclán ábhartha de chuid na ROS maidir le hearcú agus grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána

Tá cóid iompraíochta ag an scoil d'fhoireann na scoile (foireann teagaisc agus neamh-theagaisc)

Cloíonn an scoil leis na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe don fhoireann teagaisc

Tá beartas Riachtanas Speisialta Oideachais ag an scoil

Tá beartas/plean don dlúthchúram ag an scoil i leith daltaí a bhfuil cúram dá leithéid uathu

Tá na nithe seo a leanas déanta ag an scoil –

Tá cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile

Cinntíonn an scoil go bhfuil cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cosaint Leanaí* tugtha do gach ball nua d'fhoireann na scoile

Spreagtar lucht foirne chun leas a bhaint as oiliúint chuí

Spreagtar comhaltaí an bhoird bhainistíochta leas a bhaint as oiliúint chuí

Coimeádann an scoil taifid de gach oiliúint a chuirtear ar an bhfoireann agus ar chomhaltaí den bhord

Tá beartas /nósanna imeachta ar bun ag an scoil do dháileadh na Garchabhrach

Tá cóid iompraíochta ag an scoil do dhaltaí
Tá beartas TFC ar bun ag an scoil i leith úsáide na TFC ag daltaí
Tá beartas fóin phóca ar bun ag an scoil i leith úsáide fón póca ag daltaí
Tá Plean Bainistíochta Teagmhais Chriticiúil ar bun ag an scoil
Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide daoine seachtracha chun seachadadh an churaclaim a fhorlíonadh
Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide cóitseálaithe spóirt
Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith gníomhaíochtaí teagaisc duine-le-duine
Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith comhairlithe duine-le-duine
Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith socrúchán d'ábhair múinteora
Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith mac léinn atá ag tabhairt faoin taithí oibre sa scoil
Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith daltaí as an scoil atá ag tabhairt faoin taithí oibre in eagraíochtaí seachtracha

Nóta Tábhachtach: Ba cheart a thabhairt faoi deara gur ionann riosca i gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca seo agus an riosca “díobhála” mar a shainmhínítear san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus ní riosca ginearálta sláinte agus sábháilteachta. Tá an sainmhíniú ar dhíobháil leagtha amach i gCaibidil 4 de na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017*

Agus an measúnú riosca seo á dhéanamh aige, rinne an bord bainistíochta a dhícheall na rioscaí díobhála atá ábhartha don scoil seo a shainaithint agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leordhóthanacha i bhfeidhm chun gach riosca a shainaithnítear a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéad is féidir.

Tá an measúnú riosca seo curtha i gcrích ag an mBord Bainistíochta ar an 24 Samhain, 2025. Déanfar é a athbhreithniú mar chuid d'athbhreithniú bliantúil na scoile ar a Ráiteas um Chumhdach Leanaí.

Síniú:

Dáta: 24/11/25

An Cathaoirleach, An Bord Bainistíochta

Síniú:
An Príomhoide/Rúnaí an Bhoird Bainistíochta

Dáta: 24/11/25

Nóta Tábhachtach: Ba cheart a thabhairt faoi deara gur ionann riosca i gcomhthéacs an mheasúnaithe riosca seo an riosca “díobhála” mar a shainmhínítear é san Acht um Thús Áite do Leanaí, 2015 agus ní mar riosca ginearálta sláinte agus sábháilteachta. Tá an sainmhíniú ar dhíobháil leagtha amach i gcaibidil 4 de na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Iar-Bhunscoileanna 2017*.